

Інтегрований підхід до формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення

©2022 ТИТИКАЛО В. С.

УДК 338:005.93
JEL Classification: O10

Титикало В. С.

Інтегрований підхід до формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення

Метою статті є розробка інтегрованого підходу до формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення. Визначено, що створення умов для впровадження просторово-процесного управління має стратегічне значення та пов'язано з підвищенням ролі інноватизації управління як основної передумови розвитку економічного потенціалу підприємства, від якого залежить ступінь оновленості й інтегрованості, здатності до насичення новим якісним змістом цілісності комерційно-виробничого процесу, а також здатність керуючої системи активізувати внутрішні можливості і інтенсивність змін визначається здатністю елементів до інтеграції. Запропонований інтегрований підхід формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення ґрунтується на забезпеченні дієвості просторово-процесного управління підприємства, складових комплексного підходу формування можливостей економічного потенціалу підприємства в інтеграційному процесі, схемі розробки моделі просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства, певних етапах його побудови. Розроблені елементи як єдине ціле дозволяють за потреби впливати на зовнішній та внутрішній простори, обирати необхідні елементи економічного потенціалу й інтегрувати їх задля оптимізації використання ресурсів, забезпечення здійснення управлінських інновацій. Багаторівневий характер оптимізаційних процесів діяльності підприємств при актуалізації складових потенціалу і специфіка об'єкта впливу за просторовою структурою потребують залежно від переважної кількості ключових елементів підтримання його конкурентоспроможності.

Ключові слова: інтегрований підхід, формування ефективного просторово-процесного управління, економічний потенціал, умови неотехнологічного відтворення, простір, управлінська інновація, розвиток, стратегізація.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-2-117-123>

Рис.: 4. **Бібл.:** 13.

Титикало Володимир Сергійович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-аналітики і цифрової економіки, Національний авіаційний університет (просп. Любомира Гузара, 1, Київ, 03058, Україна)

E-mail: v.tytykalo@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9461-5521>

UDC 338:005.93
JEL Classification: O10

Tytykalo V. S. The Integrated Approach to the Formation of Efficient Spatial and Process Management of Economic Potential in the Conditions of Neotechnological Reproduction

The article is aimed at developing an integrated approach to the formation of efficient spatial and process management of economic potential in the conditions of neotechnological reproduction. It is defined that the creation of conditions for the introduction of spatial and process management is of strategic importance and is associated with an increase in the role of innovatization of management as the main prerequisite for the evolvement of the economic potential of enterprise, upon which the degree of renewal and integration and, further on, the ability to saturate the integrity of the commercial and production process with new qualitative content depend; it is also found that the ability of the management system to activate internal capabilities and intensity of changes is determined by the ability of the elements to integration. The proposed integrated approach to the formation of efficient spatial and process management of economic potential in the conditions of neotechnological reproduction is based on ensuring the effectiveness of the spatial and process management of enterprise, components of the integrated approach to the formation of the capabilities of the economic potential of enterprise in the integration process, the scheme for developing a model of spatial and process management of the economic potential of enterprise, certain stages of its construction. The developed elements as a consistent whole allow, if necessary, to influence the external and internal spaces, select the necessary elements of economic potential and integrate them in order to optimize the use of resources, ensure the implementation of managerial innovations. The multilevel nature of the optimization processes of the enterprises' activity in the actualization of the components of the potential and the specifics of the object of influence in accordance with the spatial structure require, depending on the overhanging number of key elements used to maintain its competitiveness.

Keywords: integrated approach, formation of efficient spatial and process management, economic potential, conditions of neotechnological reproduction, space, managerial innovation, development, strategizing.

Fig.: 4. **Bibl.:** 13.

Tytykalo Volodymyr S. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Business Analytics and Digital Economy, National Aviation University (1 Liubomyra Husara Ave., Kyiv, 03058, Ukraine)

E-mail: v.tytykalo@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9461-5521>

Вступ. На сучасному динамічному ринку, де одні технології швидко перевершують інші, продукти та послуги застарівають за досить короткий час, успішними стають ті підприємства, які постійно створюють і поширюють нові знання, і це швидко перетворюється на якісно нові технології та продукти. Це дозволяє створити простір діяльності підприємства, який характеризується інноваційним наповненням, є найціннішим активом і передумовою інноваційного розвитку задля досягнення сильних конкурентних переваг на мінливому конкурентному ринку товарів і послуг в даний час і дозволяє адаптуватися до майбутніх конкурентних змін.

В умовах неотехнологічного відтворення організаційно-управлінські інновації займають провідне місце при формуванні просторово-процесного управління підприємством у його розвитку на підставі новітніх технологій й удосконаленні економічного потенціалу. Створення умов для впровадження просторово-процесного управління має стратегічне значення, що пов'язано з підвищенням ролі інноватизації управління як основної передумови розвитку економічного потенціалу підприємства. Основним завданням сучасних підприємств є безперервний розвиток, зміцнення позицій на ринку та створення довгострокових конкурентних переваг.

Аналіз публікацій. Останнім часом значна кількість науковців займаються проблемами економічного потенціалу підприємства [2; 5; 6; 11], зазначаючи особливості управління ним в тих чи інших умовах господарювання. З іншої сторони, зазначено розробки вчених з приводу інноваційності саме управлінського процесу [1; 4; 7–10], у яких запропоновано використання системного, процесного, синергетичного та інших підходів щодо ефективного розвитку підприємств.

Але на сьогодні в умовах неотехнологічного відтворення розвитку підприємств виникає потреба у формуванні складного інтегрованого підходу щодо формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом.

Тому **метою** дослідження є розробка інтегрованого підходу до формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення.

Результати. Так, на думку Прохорової В. В., Залуцької Х. Я., управлінську інновацію слід трактувати як креатив-комплекс ініціативних (відомих та оригінальних) ідей та заходів забезпечення раціоналізації бізнес-процесів підприємства усіх напрямків та рівня діяльності з технологічного, організаційного та економічного аспектів, спрямованих на максимальну результативність їх здійснення, забезпечивши, тим самим, максимальний додатковий ефект для стратегічного розвитку підприємства в сучасних неотехнологічних умовах функціонування [1, с. 151].

З позиції соціальної відповідальності і ініціатив розглядає Камишнікова Е. В. задоволення інтересів стратегічних груп, роль керівництва в удосконаленні якості управління, а саме, що забезпечення більш тісного взаємозв'язку стратегічних соціальних ініціатив з ключовими бізнес-процесами компанії та формулювання її місії і довгострокових цілей з орієнтацією на задоволення потреб стратегіч-

них груп стейкхолдерів призводить до інтеграції стратегічних елементів корпоративної соціальної відповідальності в корпоративну і бізнес-стратегію. При цьому генерування рішень з найважливіших питань стратегічного управління керівників відповідних функціональних підрозділів стає прерогативою вищого керівництва компанії, тому що саме воно відповідає перед суспільством і групами стейкхолдерів за прийняті рішення [2].

Етичну складову щодо клієнтів і партнерів при розвитку підприємств розглянуто через особливості парадигми у сфері інституціоналізації етичних інструментів, щоб мінімізувати етичні ризики та потенційні негативні наслідки впровадження нових технологій і використання цифрових даних [3].

Задля розвитку підприємства Фролова А. В., Єрмак С. О., Іванчук К. О. пропонують формувати інноваційний простір та його зміни, зауважуючи, що площина інноваційного простору може змінюватися в процесі розвитку підприємства, оскільки межі інноваційного простору визначаються непостійними величинами. Це обумовлено динамізмом зовнішніх умов господарювання, зміна яких корегує інноваційний простір забезпечення інноваційного розвитку підприємства. Забезпечення інноваційного розвитку підприємства має супроводжуватися постійним моніторингом відповідності стану підприємства визначеній площині інноваційного простору, що має на меті завчасне розпізнавання збудників, які можуть призвести до виходу підприємства за межі інноваційного простору [4].

Водночас інтегрована система управління включає системи, що працюють в єдиному інформаційному просторі, що не тільки забезпечує інформаційну актуальність, ефективність, цілісність та надійність, а й полегшує взаємодію та обмін інформацією між системами [5, с. 46]. Оскільки інтегрована структура піддається впливу зовнішніх і внутрішніх факторів і сама є динамічною, вона може викликати такі явища, як флуктуація, – локальне порушення, що загрожує загальному балансу системи, а також поліфуркації – руйнування, розпад системи – через порушення загального балансу.

Створення необхідного стратегічного ефекту просторово-процесного управління можливе на підставі визначення та описання інтеграційних функцій виробничих підприємств: арбітражної, організаційної, мотиваційної, вирішення конфліктів, відтворювальної. Ці функції дадуть змогу побудувати різні рівні та характеристики інтегрованої системи управління та відображають їхні основні інтеграційні властивості. Ефективність інтеграції бізнес-одиниць залежить від того, наскільки ефективно вони поєднані та реалізовані. Водночас траєкторію розвитку визначають Раєвнева О. В., Чанкіна І. В. як напрям розвитку, що описується комплексом показників і характеристик, ототожнюючи поняття вектора та траєкторії розвитку.

Траєкторія розвитку інноваційного простору визначається відповідно до обраного вектора і характеризує шлях, за яким відбувається зміна якісного стану підприємства. Опис траєкторії розвитку дозволяє визначити, наскільки близько в процесі інноваційного розвитку підприємство наблизиться до меж інноваційного простору, та

розробити перелік заходів запобіганню втрати рівноважного стану або його відновлення [6].

Таким чином, врахування зазначених особливостей ключових елементів просторового та процесного підходу шляхом консолідації переваг і побудова єдиного підходу до управління дозволяє здійснити елімінацію недоліків і негативних впливів на діяльність підприємства, оскільки зосереджує управлінський фокус на просторово-процесній структурі підприємства. Посиленню зв'язків і зменшенню розривів між складовими сприяє застосування конвергентного підходу в управлінні, який спирається на органічне поєднання можливостей інформаційних технологій із особливостями побудови просторово-цифрової економіки, регіональних ринків і багатофункціональної продукції при здійсненні перетину передових досягнень як технології, організації, плануванні, опрацюванні нових комунікацій, а також можливості переходу на різні платформи інноваційного співробітництва. Слід зазначити, що саме конвергентність як розвитку, так і просторово-циркулярної економіки може стикнутись із певною необхідністю узгодження елементів і зв'язків системи задля уникнення їхньої антагоністичності та забезпечення сумісності з метою збереження її цілісності та створення передумов для розвитку [7].

На мікрорівні доцільно виділяти рівні інтегрованості систем управління, зокрема: частково інтегровані (системи управління, які певною мірою досягають своєчасності і повноти досягнення встановлених цілей, оскільки серед локальних систем, які вони об'єднують, є такі, що не здатні якісно виконувати покладені на них функції і ефективно взаємодіяти з іншими підсистемами); високоінтегровані (системи управління, які забезпечують своєчасність і повноту досягнення встановлених цілей за рахунок якісного виконання функцій локальними системами управління та

їх ефективною взаємодією). Тобто, чим більшим є вплив локальних систем на досягнення цілей організації, тим вищим рівнем інтегрованості характеризується її система управління [8, с. 42].

Просторово-процесне управління пов'язує дві або більше систем, що забезпечує певні гарантії в безперервному функціонуванні підприємства спираючись на адаптивність, оскільки може змінюватись залежно від набору управлінських впливів для підвищення ефективності діяльності. Інтеграція складових і збереження підприємства як функціонуючої системи має ґрунтуватись на вчасному використанні дієвих методів і підходів просторово-процесного управління залежно від специфіки ринкової ситуації і наявного (резервного) потенціалу. Багатоаспектність впливу зовнішнього середовища обумовлює визначення складових забезпечення зовнішнього простору, а саме: зміст економічних інтересів; розширення кількості відносин, тенденції змін ринків, сегментів, потреби; вимоги пост-індустріального розвитку; інтелектуалізація цифрових технологій (рис. 1).

До того ж це вимагає впровадження інновацій в різних функціонально наповнених сферах, таких як технологічні [9], які зосереджуються на внесенні змін у виробничий процес, інновації організаційні – це модернізація стратегії просування продукції підприємства, інновації управлінські – це модернізація методів, принципів, засобів і форм управління бізнес-процесами з метою підвищення ефективності діяльності підприємства. Управлінські інновації є не що інше, як нові управлінські технології, адміністративні процеси і організаційні структури. Це може бути, наприклад, запровадження нових методів організації праці, структуризації завдань, розподілу ресурсів, системи винагороди.

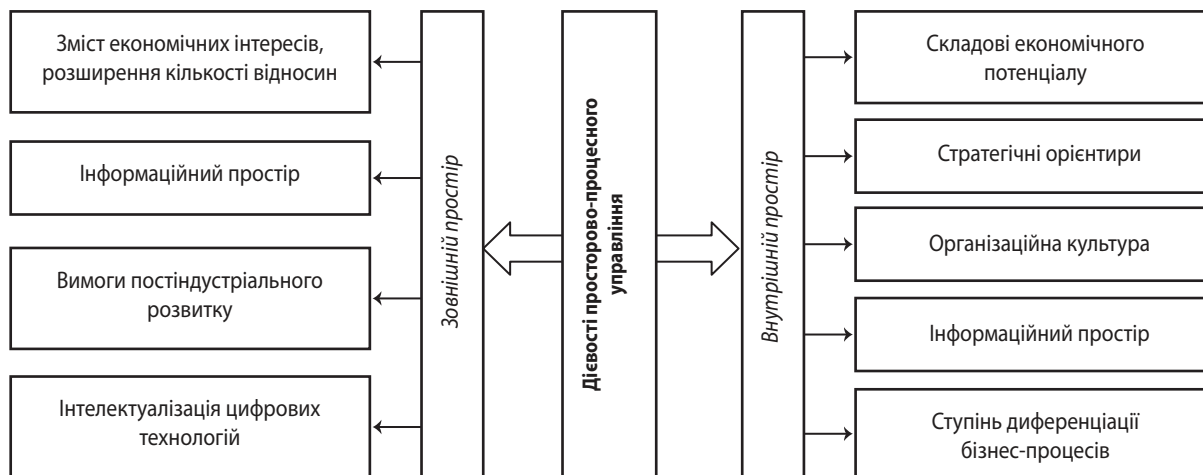

Рис. 1. Забезпечення дієвості просторово-процесного управління підприємства

Джерело: авторська розробка

Просторово-процесне управління економічним потенціалом підприємства ґрунтується на сильних якостях і сторонах, що створює підґрунтя для подальшого розвитку на підставі їх внутрішньої інтеграції зі збереження цільових настанов і визначених границь. Тому під просторово-

процесним управлінням економічним потенціалом слід розуміти управлінський процес, який через впливи організує в просторі і часі бізнес-процеси з перетворення ресурсів з фактичної у перспективну здатність реалізувати стратегію та відображає інтегральну спроможність для підтримки

розвиткових процесів і конкурентоспроможності товарів і послуг при задоволенні потреб ринку на встановленому рівні.

Водночас при розробці стратегії інноваційного розвитку необхідно ретельно визначити межі планування, виділити етапи, а також можливості вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства. Це, своєю чергою, вимагає розгляд зовнішнього оточення, оцінки інноваційного потенціалу підприємства, аналізу отриманих результатів.

Як свідчить практика, розробка інноваційної стратегії підприємства вимагає великих витрат фінансових, інтелектуальних та інших ресурсів, як на етапі розробки і затвердження, так і в процесі реалізації [10, с. 277].

Формування просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства включає такі заходи:

- визначення структури потенціалу; аналіз конкурентних сильних і слабких сторін;
- вивчення можливих методів діагностики, оцінка можливих елементів та їх конвергенції;
- розкриття синергетичної дії елементів; комплексна оцінка конкурентоспроможності підприємства;
- розробка загальної та функціональних стратегій нарощування потенціалу та розвитку.

Складові комплексного підходу формування можливостей економічного потенціалу підприємства в інтеграційному процесі наведено на рис. 2.

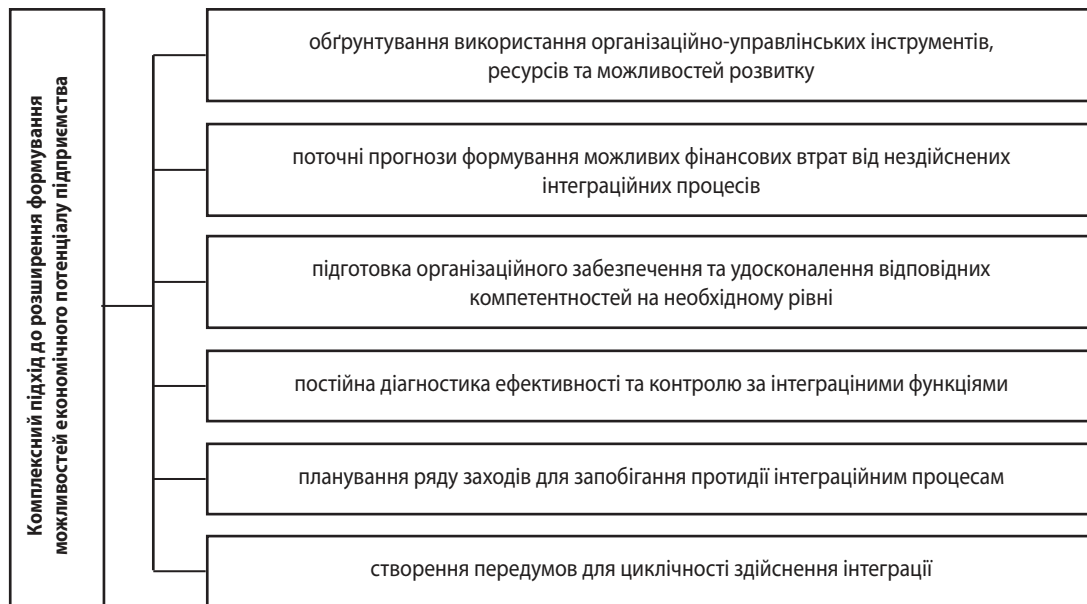

Рис. 2. Складові комплексного підходу формування можливостей економічного потенціалу підприємства в інтеграційному процесі

Джерело: авторська розробка

Важливу роль у забезпеченні інноваційного розвитку відіграє обґрунтування меж інноваційного простору, тобто знаходження верхньої і нижньої границі динамічної рівноваги. Розвиток інноваційного простору передбачає наявність декількох значень показників, яких може досягти підприємство в процесі свого розвитку. Межі розвитку інноваційного простору можуть визначатися з огляду на закономірність еквіфінальності системи, тобто оцінювання граничних можливостей підприємства [11].

Таким чином, збалансування зовнішніх і внутрішніх можливостей підприємства, постійна актуалізація економічних інтересів у сучасних умовах господарювання дозволяють сформувати таку архітектуру інтеграційного підходу забезпечення ефективного просторово-процесного управління потенціалом, яка на підставі його змістовного наповнення через простір і процеси може поєднати ще сценарний підхід і про.ктне управління. Це дозволить вчасно реагувати на наповнення складових економічного потенціалу, адаптації до висококонкурентних ринків, мотивувати

персонал до удосконалення компетенцій і впроваджувати інноваційні процеси задля здійснення розвитку і ведення соціально-відповідального бізнесу (рис. 3).

Інтегрований підхід ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом ґрунтується на виділенні двох етапів, які відбуваються циклічно, формуванні просторів при їх кількісно-якісному наповненні, що відбувається при розширенні сегмента ринку і збільшенні точок дотику до зовнішнього середовища, що потребує адаптації складових економічного потенціалу. Наступний етап включає якісну інтеграцію відповідних процесів усередині підприємства через здійснення, відтворення, оновлення технології і використання нових матеріалів, зміни в організації праці, інтелектуалізацію цифрових технологій в управлінні, що забезпечує отримання нової якості виробничих відносин.

Микитенко В. пропонує виділити два пріоритетні прикладні бінарні завдання [12], які потребують розв'язання в процесно-просторовому управлінні, а саме: визначити

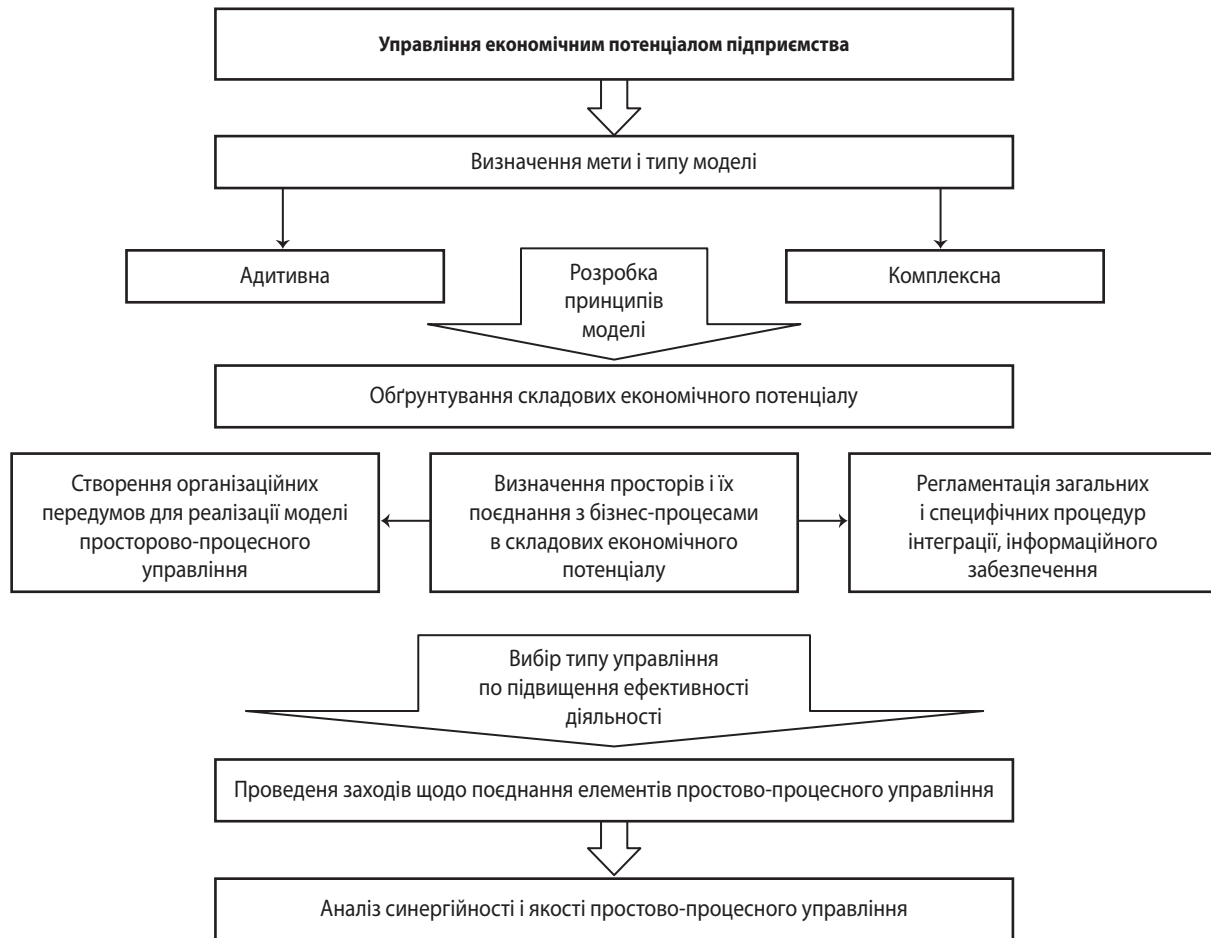

Рис. 3. Схема розробки моделі просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства

Джерело: авторська розробка

й обґрунтувати типовий комплекс політики просторового управління природно-ресурсними активами (стратегічний інструментарій); розробити базовий управлінський інструментарій процесного типу та визначити ключові площини недостатньо вивчених зрізів функціонування метапростору нашої держави.

Водночас формування інтегрованого підходу до визначення стратегічних орієнтирів і напрямків нарощування потенціалу сприяє адаптації системи планування до регулювання рівня конкурентоспроможності на різних сегментах (через гармонізацію по них отримання виручки від реалізації з позиції дотримання постійного надходження на встановленому рівні) і без необхідності не збільшувати певні складові економічного потенціалу (рис. 4). Проведення моніторингу ринку з позиції його темпів розширення (звуження), впровадження нових підходів з діджиталізації, знанневої орієнтації технологій виробництва, що скорочує собівартість та (або) операційний час виготовлення продукції, а також здійснення діагностики дозволяє акумулювати інформацію та визначати шляхи удосконалення вибраних складових економічного потенціалу. «До ексклюзивних інноваційно-інвестиційних стратегій мікроекономічних систем, на думку авторів, слід віднести:

по-перше, стратегії креативного, прогресивного, конкурентного розвитку мікроекономічних систем;

по-друге, функціональні інноваційно-інвестиційні стратегії, до яких можуть бути віднесені логістичні, фінансові, кадрові, продуктові й інші стратегії;

по-третє, стратегії трансформації, реструктуризації та адаптації;

по-четверте, стратегії інноваційно-технологічного оновлення» [13].

Після фіксації стану зовнішнього простору як основи розвитку підприємство розглядає з позиції достатності внутрішні ресурси, можливості та обмеження (сильні та слабкі сторони) щодо адаптації або розвитку на обраній основі і ступеня неотехнологічного відтворення. Передумовою для здійснення до цього етапу є узгодження внутрішніх ресурсів із зовнішніми загрозами та можливостями.

Таким чином, ступінь оновленості й інтегрованості залежить саме від економічного потенціалу, його здатності до насичення новим якісним змістом при підтриманні цілісності, при здійсненні комерційно-виробничого процесу, а також здатність керуючої системи активізувати внутрішні можливості і інтенсивність змін визначаються здатністю елементів до інтеграції.

Тому структурні зміни, що відбуваються в сучасній економіці, і посилення конкуренції на ринках вимагають зосередження на ефективному використанні всіх можли-

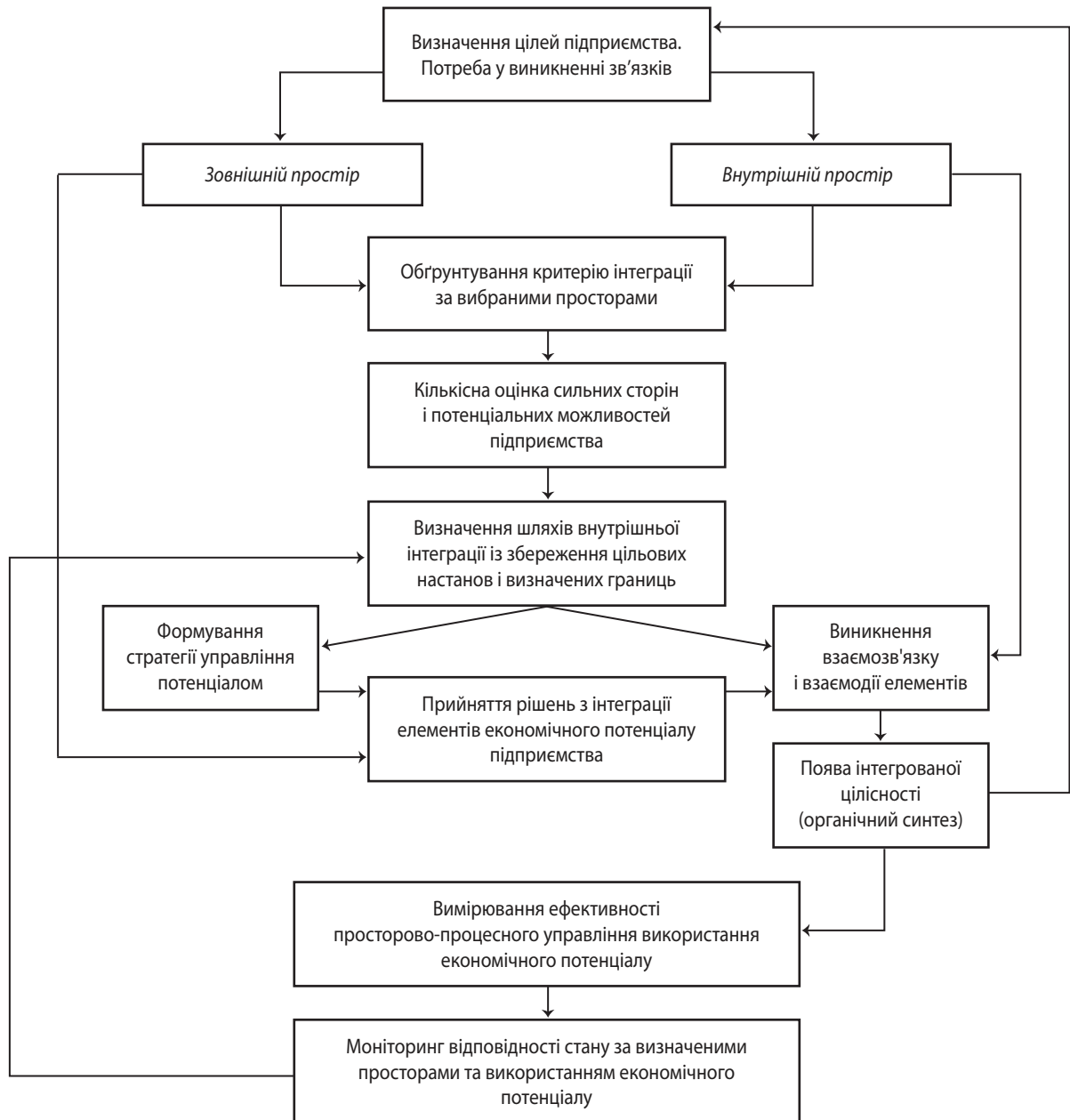

Рис. 4. Основні етапи інтеграційного підходу формування просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства

Джерело: авторська розробка

ностей, які створюються, і ресурсів, які залучаються підприємством для заповнення визначених просторів і здійснення безперервної діяльності.

Висновки. Запропонований інтегрований підхід формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення ґрунтується на забезпеченні дієвості просторово-процесного управління підприємства, складових комплексного підходу формування можливостей економічного потенціалу підприємства в інтеграційному процесі, схемі розробки моделі просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства, ви-

значених етапах його побудови. Розроблені елементи як єдине ціле дозволяє за потреби впливати на зовнішній і внутрішній простір, обирати необхідні елементи економічного потенціалу і інтегрувати їх задля оптимізації використання ресурсів, забезпечення здійснення управлінських інновацій, розвиток здатностей змінювати складові при стратегізації.

Багаторівневий характер оптимізаційних процесів діяльності підприємств при актуалізації складових потенціалу і специфіка об'єкта впливу за просторовою структурою потребує залежно від переважної кількості ключових елементів підтримання його конкурентоспроможності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Прохорова В. В., Залуцька Х. Я. Кросс-функціональні бізнес процеси підприємства як основа системи управлінських інновацій в ракурсі стратегічного розвитку. *Економічний вісник*. 2020. № 4. С. 146–154.
 2. Камишнікова Е. В. Інтеграція корпоративної соціальної відповідальності у корпоративну стратегію. *Економічний аналіз*. 2017. Т. 27. № 1. С. 199–205.
 3. Fobel P., Kuzior A. The future (Industry 4.0) is closer than we think. Will it also be ethical? *AIP Conference Proceedings*, 2186, 080003. 2019.
DOI: 10.1063/1.5137987
 4. Фролова Л. В., Єрмак С. О., Іванчук К. О. Розвиток інноваційного простору підприємства на засадах інтегрованого підходу. *Ефективна економіка*. 2020. № 2.
DOI: 10.32702/2307-2105-2020.2.13
 5. Слободяник А. М., Сиза В. О. Удосконалення моделі інтегрованої системи менеджменту якості на агропромислових підприємствах. *Агросвіт*. 2021. № 4. С. 45–50.
 6. Раєвнева О. В., Чанкіна І. В. Діагностика та прогнозування стану розвитку промислового підприємства з урахуванням впливу трансформаційних ефектів національної економіки. URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/bi/2011_7_1/98-101.pdf
 7. Ареф'єва О., Побережна З. Конвергентний розвиток інноваційного співробітництва в умовах просторово-циркулярної економіки. *Адаптивне управління: теорія і практика*. Серія «Економіка». 2021. № 10 (20).
DOI: 10.33296/2707-0654-10(20)-02
 8. Георгіаді Н. Г., Князь С. В. Інтегрованість систем управління машинобудівними підприємствами як фактор їхньої конкурентоспроможності. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2008. № 23 (623). С. 39–46.
 9. Майстро Р. Г., Назаренко Д. С. Управлінські інновації як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємств. *Вісник національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)*. 2020. № 1. URL: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/204937/204834>
 10. Гораль Л., Брич Б., Клименко К. Стратегічне управління інноваційними процесами підприємств енергетики. *Економічний аналіз*. 2021. Т. 31, № 1. С. 271–278.
 11. Фролова Л. В., Іванчук К. О. Управління стійким економічним розвитком торговельного підприємства : монографія. Одеса : ОНПУ, Вид-во ФОП Бондаренко М.О., 2017. 226 с.
 12. Микитенко В. Форми та засоби організації просторового управління природноресурсними активами в Україні. *Економіка природокористування і сталий розвиток*. 2018. № 3–4 (22–23). С. 87–94.
 13. Vovk O., Kravchenko M., Popelo O., Tulchynska S., Derhaliuk M. Modeling the choice of the innovation and investment strategy for the implementation of modernization potential. *Transactions on systems and control*. 2021. Vol. 16. P. 430–438.
DOI: 10.37394/23203.2021.16.38
- REFERENCES**
- Arefieva, O., and Poberezhna, Z. "Konverhentnyi rozvytok innovatsiinoho spivrobotnytstva v umovakh prostorovo-tsyrkuliarnoi ekonomiky" [Convergent Development of Innovative Cooperation in the Conditions of Spatial Circular Economy]. *Adaptyvne upravlinnia: teoriia i praktyka. Seriiia «Ekononika»*, no. 10(20) (2021).
DOI: 10.33296/2707-0654-10(20)-02
- Fobel, P., and Kuzior, A. "The future (Industry 4.0) is closer than we think. Will it also be ethical?" *AIP Conference Proceedings*, 2186, 080003 (2019).
DOI: 10.1063/1.5137987
- Frolova, L. V., and Ivanchuk, K. O. *Upravlinnia stiikym ekonomichnym rozvytkom torhovelnoho pidpriemstva* [Management of Sustainable Economic Development of a Trading Enterprise]. Odessa: ONPU; Vyd-vo FOP Bondarenko M.O., 2017.
- Frolova, L. V., Yermak, S. O., and Ivanchuk, K. O. "Rozvytok innovatsiinoho prostoru pidpriemstva na zasakh intehrovanoho pidkhotu" [Development of the Innovative Space of the Enterprise on the Basis of an Integrated Approach]. *Efektivna ekonomika*, no. 2 (2020).
DOI: 10.32702/2307-2105-2020.2.13
- Heorhiadi, N. H., and Kniaz, S. V. "Intehrovanist system upravlinnia mashynobudivnymy pidpriemstvamy yak faktor yikhnoyi konkurentospromozhnosti" [Integration of Management Systems of Machine-building Enterprises as a Factor of Their Competitiveness]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*, no. 23(623) (2008): 39-46.
- Horal, L., Brych, B., and Klymenko, K. "Stratehichne upravlinnia innovatsiinykh protsesamy pidpriemstv enerhetyky" [Strategic Management of Innovative Processes of Energy Enterprises]. *Ekononichnyi analiz*, vol. 31, no. 1 (2021): 271-278.
- Kamyshnykova, E. V. "Intehratsiia korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti u korporatyvnu stratehiu" [Integration of Corporate Social Responsibility into Corporate Strategy]. *Ekononichnyi analiz*, vol. 27, no. 1 (2017): 199-205.
- Maistro, R. H., and Nazarenko, D. S. "Upravlinnski innovatsii yak faktor pidvyshchennia konkurentospromozhnosti pidpriemstv" [Management Innovations as a Factor in Increasing the Competitiveness of Enterprises]. *Visnyk natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «Kharkivskiy politekhnichnyi instytut» (ekonomichni nauky)*. 2020. <http://es.khpi.edu.ua/article/view/204937/204834>
- Mykytenko, V. "Formy ta zasoby orhanizatsii prostorovoho upravlinnia pryrodnoresursnykh aktivamy v Ukraini" [Forms and Means of Organizing the Spatial Management of Natural Resource Assets in Ukraine]. *Ekononika pryrodokorystuvannia i stalyy rozvytok*, no. 3-4(22-23) (2018): 87-94.
- Prokhorova, V. V., and Zalutska, Kh. Ya. "Kross-funktsionalni biznes protsesy pidpriemstva yak osnova systemy upravlinnskykh innovatsii v rakursi stratehichnoho rozvytku" [Cross-functional Business Processes of the Enterprise as the Basis of the Management Innovation System in the Perspective of Strategic Development]. *Ekononichnyi visnyk*, no. 4 (2020): 146-154.
- Raevnieva, O. V., and Chankina, I. V. "Diahnostyka ta prohnozuvannia stanu rozvytku promyslovoho pidpriemstva z urakhuvanniam vplyvu transformatsiinykh efektiv natsionalnoi ekonomiky" [Diagnostics and Forecasting of the State of Development of an Industrial Enterprise, Taking into Account the Impact of Transformational Effects of the National Economy]. http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/bi/2011_7_1/98-101.pdf
- Slobodianyuk, A. M., and Syza, V. O. "Udoskonalennia modeli intehrovanoi systemy menedzhmentu yakosti na ahropromyslovykh pidpriemstvakh" [Improving the Model of the Integrated Quality Management System at Agro-industrial Enterprises]. *Ahrosvit*, no. 4 (2021): 45-50.
- Vovk, O. "Modeling the choice of the innovation and investment strategy for the implementation of modernization potential". *Transactions on systems and control*, vol. 16 (2021): 430-438.
DOI: 10.37394/23203.2021.16.38

Стаття надійшла до редакції 09.05.2022 р.